

ZOMBOR és VIDEKE

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseknél két hasábszorosított sora 16 fill., többszöri beiktatással megfelelő engedélyvel. Nyitási sora 30 fillér.

Feladvószerkesztő:

Dr. BONOSZLOVITS VILMOS. OBLÁT KÁROLY.

Laptulajdonos:

Évesen 12 kor., félfévre 6 kor., negyedévre 3 kor. Megjelenik vasárnap és esztendőnkön.

Lesz-e villamos világítás?

II

És most áttérünk a mérnöki hivataljelentésére.

Ismerjük a mérnöki hivatal véleményét, s abból különösen két körülményt kívánunk megállapítani, az első az, hogy Schukkert gyönyörűen kitöltötte a Ganz által a telep berendezésére készített költségelőirányzat egyes tételait nagyobb vagy kisebb egységekkel, és kifogástalanul mellékelte az építkezésekre vonatkozó Ganz-féle tervek másolatait; a második pedig az, hogy egyáltalában nem mellékelte a vezetékhalózatra vonatkozó tervezetét, a melyet a szállítási feltételek 9. §. értelmében mellékelnie kellett volna, az építkezésekre vonatkozólag pedig beterjesztett ugyan egy költségvetést, a mi azonban minden egyéb csak nem részletes költségvetés.

Nem vagyok gondolatolvasó s így nem állapíthatom meg azt, hogy eme hiányosságok azért fordulnak elő, mivel eme munkálatokat Schukkert nem kapta

lemásolás végett, vagy más tekintetek vezették erre a versenyző céget?

Szakember, vagy laikus is akinek csak némi halvány fogalma van az építkezések vezetéséről és kiviteléről, kénytelen beismerni, hogy valamely munkálat csak úgy adható vállalatba, úgy vezethető, ellenőrizhető, felülvizsgálható és leszámlolható, ha pontosan megvan az állapotja nemcsak az, hogy mit ad az építelő, hanem az is, hogy mit kap.

A város mérnöki hivatalának tagjaitól nem követelhető az, minthogy egyikök sem elektrotechnikus, hogy szorosán elektrotechnikai szakkérdésekben véleményt adjanak, nem követelhető akkor sem, ha egyikök hat hélig tartó elektrotechnikai kurzust végzett is, mert az az idő épen arra elégséges, hogy az általános ismeretek elsajátíttassanak.

De ez esetben nem is volt szükség elektrotechnikai szakvéleményre, mivel mindkét ajánlatnak a gépezeti és elektromos

része, mint már említve volt, ugyanazon szövegű.

Azt azonban minden elektrotechnikai különös szakismeret nélkül megállapíthatni, hogy egy elektromos telepnek a vezetékek hálózata mikénti elkészítése nem hagyható figyelmen kívül, a jelen esetben akkor sem, ha a hálózat jövőben átalakítása és kibővítése amúgy is a vállalkozó kötelessége.

Igaz ugyan, hogy az üzembérleti szerződés 10 évre költetik és 50 évig meghosszabbítható, de lehet-e feltételezni azt, hogy az esetben, ha az üzem jól jövedelmez, ha az egyik, vagy másik cég csakúgy rázza ki akár a százalék szerinti, akár a biztosított jövedelem jutalékot a városnak, hogy akkor a város saját érdeke ellenében az üzemet a vállalkozótól át ne vegye. Hiszen azért nem ad a város hosszú időre lekötött concessiót, hogy amint az üzem kedvezően alakul, azt a vállalkozótól átvehesse.

Nos hát itt van a bökkenő. Nézzünk csak mit mond és mit ad Ganz?

Első sorban is kiéptíti a vezetékhalózatot az általa beterjesztett méretezett

A „ZOMBOR és VIDEKE” TARCZAJA

Rovati Demeter — völegény.

Munkámba elmélyedve, szerkesztői gondoktól gyötörve ültem íróasztalom előtt, a mikor halk kopogás hallatszott.

— Tessék!

Az ajtó kinyílt és legnagyobb meglepetésemre hűséges barátom és ugynevezett munkatársam Rovati Demeter ur dugta be rajta fejét. Azonban sugározott az örömtől.

— Jó estét, szerkesztő ur!

— Maga az, Rovati?

— A mint parancsolni méltóztatik.

— Hozott-e valamire való hirt? Az utóbbi időben rendkívül sovány működést fejtett ki.

— Annál kövérebb hirt hozok most, Hírlapírói pályám zenithjén állok. Szerkesztő urat olyan hírrel lepem meg most, a mely mindkettőnknek becsületére válik.

— Egyelőre csak a saját becsületére táblázza be.

— Szerkesztő ur, volt már ön szerelmes?

Ránéztem

— Rovati, magát az ex-lex bolondította. Mi köze magának a szerelmhez? Poéta maga vagy Duna — ünnepély — rendező? Jegyezze meg magának: jóra való riporter nem ábrándozik szerelemről. Az ő egész élete a napirovat mozgalmában összpontosul. De maga nem akar összpontosulni. Ide azzal a hírrel. De szaporán, mert sok a dolgom.

— Szerkesztő ur, ön tönkreteszi minden illúziómat.

— Maga vagy túl sok Hunyady-késérűvitzől becsipett, Rovati, vagy megütötte a főnyereményt. Nagyon gyanús, hogy illúziókkal foglalkozik, amikor rendőri hírekről kellene beszámolnia.

— De, szerkesztő ur, bocsáson meg, egészen más hangulatban vagyok, semhogy lugkó- és gyufaoldatmérgezések után futkossak.

— Mondhatom, nagyon meddő hangulat.

— Elvégre gondolni kell a hazára is, a jövő nemzedékre.

— Rovati, nincs másképpen; maga megörült az obstrukciós beszédektől. Mi dolga van magának a hazával, a jövő nemzedékkel?

— Hja, úgy érzem, mintha megifjodnék, mintha új és friss erő pezsgőzne bennem! Szeretném megölelni az egész világot.

— A világ nevében tiltakozom ellene.

— Igazán nem tudom, hol kezdjem az ujságot.

— No, majd kíségetem! Mennyi előleg kell? Nem adok egy fillért; sem. Most tehát hozzáfoghat hírének megírásához.

— Szerkesztő ur, ön örömömben mérget cseppent.

— Micsoda, hát örülésre is marad magának idje? Ezt csakis lanyha működésének róhatom föl. Két hét óta egyetlen egy hírcskét tudott csak produkálni — az se volt igaz! Ne csodálja hát, hogy bedugult az előleg — forrása. Siessen

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZÜ-TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

terv szerint, azután pedig kötelezi magát az első három gépcsoport munkabírásnak megfelelő a közvilágításon kívül 7500 db 16 gyergyafényű berendezett magánlámpát felőlelő hálózat létesítésére.

Schukkert is kötelezi magát a hálózat kibővítésére, de kiköti, hogy a bérlet szerződés lejártá előtti utolsó két évben eszközölt beruházásokat a város neki megfizesse!

Tapasztalati tény az, hogy a magán fogyasztás az első két évben nehezen indul meg, és pedig kiindul a város szivéből és halad fokozatosan e periferie felé, 6—8—10 év alatt azután eléri a maximumot, a későbbi fejlődés már igen lassú.

Kétségtelen máshason városok példája szerint, hogy a berendezett magánlámpák száma az első tíz évben belül nálunk is elfogja érni a 6000—7000-t, ekkor pedig az üzem oly szép hasznot hajt, hogy annak 50% a Schukkert által biztosított 9500 korona maximális jutalékot nyereség meghaladja, nem képezhető tehát el, hogy az esetben a város még 10 év előtt fel ne mondjon, vagy hogy épen továbbra is meghosszabítsa a szerződést.

Az azonban egészen bizonyos, hogy a város még előbb fog felmondani, mielőtt még a negyedik gépgarnitúrát is beszerzésre.

Miért szükséges hát a vezeték hálózati terv?

Azért, hogy ha a város az üzem átveszi mielőtt lámpaszáma 7500-t elérné, már egy oly hálózat is legyen, a melyet 7500 lámpáig kibővíteni, vagy átalakítani nem kell, még akkor sem, ha véletlenül a külsőbb részekben is magánfogyasztók jelentkeznek.

Ganz vezeték hálózati terve kiterjedt a város egész belterületére ahoz mindenütt kapcsolhatók magán fogyasztói, habár a távolabb eső utcákban csekélyebb mértékben is.

Bölcse tudom azt, hogy a vezeték hálózat pontos méretezése a jelentkező fogyasztás mérvétől függ egy-egy utcára nézve, de tudom ezt is, hogy ha valamely utcán meg van szabva, a vezeték kereszt-szelvénye, a nálunk csekélyebb méretű vezetékét alkalmazni a vállalkozónak nem szabad, ha pedig más utcákban az előírtnál jobb vastagabb vezeték lesz mindjárt kezdetben is szükséges, e körülményből többlet merül föl, az csak a szerződésben megállapított határig számolható el.

Ha pedig nincs vezeték hálózati terv,

akkor mi sem természetesebb, mint hogy a vállalkozó első sorban azon utczákat látja el megfelelő vezetékkel, a melyekben magán fogyasztásra mindjárt az első időben, vagy legalább addig számíthat, a meddig az üzembehelyi szerződése érvényben van, a távolabbi utczákba pedig csakis a közvilágítási lámpáknak megfelelő vezetékkel szerel föl, ily helyeken egy-egy kisebb fogyasztó jelentkezése esetén a bekapcsolás elé akadályokat gúrdít, vagy elhuzza arra az időre, a midőn már látja, hogy szerződése felbontva lesz, a mikor a város vagy megtéríteni lesz köteles befektetését, vagy a szerződés felbontása után saját költségén lesz kénytelen elkészíteni. Természetes dolog, hogy azily fogyasztók csak az üzem későbbi éveiben fognak jelentkezni, a mikor is a város az üzemet már vagy átvette, vagy ahoz már közel áll.

A ki a székesfehérvári telep felülvizsgálatára vonatkozó jegyzőkönyvi felolvasása alkalmával figyelt, az hallhatta, hogy ott a hálózati tervtől annyiban történt eltérés, hogy távolabbi helyeken csak a közvilágítási lámpákhoz készítettek vezetékkel.

Nem így történék nálunk is terv nélkül?

Szükséges-e tehát a méretezett hálózati terv?

Ganz díjtalanul kötelezi magát a 7500 magán lámpának megfelelő vezeték elkészítésére illetve kibővítésére, Schukkert az utolsó két évi beruházás megfizetését kívánja, kérdem, melyik a kettő közül az előnyösebb?

Visszatérve már most az építkezésekre vonatkozó költségelőirányzatra, a tekintetben már megkövetelhető minden város mérnöki hivatalától, hogy egy ily költségvetést érdemileg megbírálni tudjon, hogy meg tudja ítélni azt, hogy valamely költségvetés nemcsak formailag, helyesen van-e szerkesztve, de, hogy az tényleg, bir-e mind az onkellékekkel, amelyek egy jó, kivételre alkalmas költségelőirányzattól megkövetelünk.

A mérnöki hivatal, mint jelentéséből kitűnik, feladatának e tekintetben alaposan megfelelt. Kifejtette azt, hogy magában sem a terv, sem a költségvetés az építkezés kivételre alkalmas apparatumot nem képez, s hogy csak az esetben, ha mindkettő kellő részletességgel van kidolgozva, ha a költségvetés tényleg az, a mit technikus ért ember részletes költségvetésnek nevez, vagyis a melynek alapján a munkát vezethető, ellenőrizhető és felülvizsgálható, lehet valamely munkát vállalatba adni. A részletes költségelőirányzat-

hoz részletes előmért és egység árak, valamint pontos és kimerítő leírás szükséges. A mérnöki hivatal jelentése szerint, pedig mind e fő kellékek hiányzanak Schukkert költség előirányzatából.

Ez a lényeg; a mit a mérnöki hivatal ennek megvilágítására felhozott az csak indoklás és koránt sinies azzal Schukkert költség előirányzatának hiányossága kimerítve, s a lényegből mit sem von le az, ha esetleg a felsorolt esetek között oly tételek is előfordulnak, a melyek kisebb értékben különbözettel járnak. Még a számítvetésben és collaudióban egyébként járatos, de technikaiag nem képezett laikusok sem lehetnek tehát semmi körülmények között jogosultak, hogy a mérnöki hivatal oly véleményét, a melyet szemfülével megcáfolni nem lehet, egyszerűen ignorálják. Ezt a véleményt csak szakértő jogosult felülbírálni.

Valóban különös és csakis sajátos viszonyoknak tulajdonítható tehát, hogy a mérnöki hivatalnak szakértő által meg nem cáfolt véleménye ily statáriális eljárásban részesül.

Szállítsuk le most már ezek után a villamos bizottsági különvélemény aláírónak a kereskedelmi tanácsos ur által is melegen pártolt és szak szerűen támogatott kis számítási játékát, a melylyel kísütötték, hogy nyereség részesedés címén Schukkert kerekén 62000 koronával olesőbb, mint Ganz, — a kellő értékére. Ez a számítás komolyan csak akkor lenne mondható, ha annak elkövetői világos számításokkal kimutatták volna Schukkert 62000 koronájával szemben, hogy dacára a Ganz által is elfogadott százalékos nyereség biztosításnak Ganztól az egész 8 év alatt egy árva fillért sem remélhetne a város, viszont Schukkertre nézve ez azt jelentené, hogy az üzem oly nyomorúságos lenne, hogy ez az önfeláldozó czég szintén egy fillért sem nyerne, nem volna tehát egyéb hátra, mint hogy 6000—6500 stb — 9500 koronásként évenként szemtűrletve sajátjából beszállítva a város pénztárába.

Kereskedelmi tanácsos ur! Ön jó fizetőember, valjha be őszintén, hiszi Ön azt, hogy találkozni oly nagylelkű adakozó, a kinek nem lenne egyéb öröme, mint hogy a város pénztárába szállítsa be pénzeeskéjét minden ellenérték nélkül? Ugy-e nem hiszi? En sem.

A dolog igen is úgy áll, hogy az a nyereség részesedés, mint azt a mérnöki hivatal helyesen kifejtette igenis remélhető a százalékos részesedés mellett is, realis ily embernek azonban számolni kell esetleges különleges viszonyokkal is.

most! Két hasábra van még szükségem. Ha megírja, elengedem az egész előleget.

— Vegye úgy szerkesztő ur, mintha már le is volna róva.

— Nohát hadd lássuk azt a szenzációs hirt!

— Egyelőre még csak hallani lehet.

— Figyelmeztetem, hogy az idő pénz.

— Akkor hát váltsa fel mai napomat két korona készpénzre.

— Még eldöntetlen kérdés, vajjon a korona váltópénz-e. Ellenben egy való hírét kivételesen adok két koronát.

— Az én hírem több, mint való; — az kész boldogság!

— Akkor hát elő velem!

— Szerkesztő ur — vőlegény vagyok.

— Micsoda maga?!

— Vő-le-gény.

— Okleveles számár!

— Elég az oklevél, a számárra nem tartok igényt.

— Mi jutott az eszébe?

— Ugy gondoltam, eleget koplaltam már eddig.

— Na és ezentúl?

— Ezentúl lesz legalább lakásom és ennivalóm.

— Ha nem indiszkréczió a kérdés: honnan?

— Az még a jövő titka. Utóvégre ezt is meg kell próbálni. A menyasszonyomnak is van pár koronája, nekem is van.

— Igen, a száz koronája előleg, melylyel tartozik.

— De ez a hir csak megér száz koronát?

— Még központi tejszarnok — mértékkel sem. Ki a menyasszonya és hány éves?

— Bizony már többször látta virulni a rózsákat.

— Nagyon költőies. — Csak nem valami anyóst akar elvenni? Maró guny volna ez?

— Maga mar - ha beszél. Ez esetben különben szívesen elengedném az előleget.

— Szerkesztő ur, tartsa meg magának! Önnek adom.

— Most már tűnjék el azonnal!

— Ha utiköltség, a szóban forgó két koronát megkapom.

— Eltűnéshez nem kell utiköltség. Ösmeri-e az országot, hol a spanyol nádvesztk virulnak?

— Ha jól emlékszem — nem.

— Nohát, tudja mit, nászajándékul magára fogom ruháztatni az egész spanyol nádvesztk erdőt. De csak úgy, ha ebben a minutában megönül és nem tartóztat fel tovább. Rajta, szaladjon fusson a menyegzőjére!

— Szerkesztő ur, finis coronat opus.

Koronázza meg a beszélgetésünk végét! Nem állhattam meg tovább szivreható kérelmét megfogtam tehát az e czéla készen tartott spanyol fa egyik végét és sietve megejtetem a koronázást. Ez használt, Rovati sietett a lakodalmára.

Redaktor.

A villamos világítási telepünk azonban szépen jövedelmezne, a mint a magánlámpa száma 6000-t eléri, de hát ez nem lesz az első évben, de a másodikban is alig, az első egy vagy két év tehát nem csak, hogy nyereséget nem hozna, de veszteséggel járna, s mit tegyen az üzemből akkor, ha nem helytelen üzem vezetéséből kifolyólag, de a munka elnyerése miatti ellenszenv folytán a közönség egy része a hatodik évig tartózkodni fog az áram fogyasztástól, a hatodik év után pedig a mikor a passzív ellenállás már kezd megtérni, a bérletet egyszerűen elveszik tőle? Nem ismerem Gaoz indokait, de azt hiszem ilyesmi lebeghetett az ő szemei előtt is, a mikor a nyereség biztosítását el nem fogadhatta.

Rendes viszonyok mellett azonban hamarosan elérhető a 6000 lámpa. Zombor sem Mucsá, ha más városok elérték 2-3 év alatt, s minthogy elérték, semmi okunk sincs kételkedni, hogy ez Zomborban is meglenne, akkor pedig meglenne % szerint is a Schukkert által biztosított részessédek. Hol van tehát a 6200 korona különbözet?

Még csak egyet. A Schukkert cég a magán kapcsolásra vonatkozó egységairai előtt, beszúrta ezt a pár szócskát: Normális viszonyok mellett. Kérdem, ki fogja megállapítani, melyek azok a normális viszonyok? A mérnöki hivatalnak erre vonatkozó megjegyzését senki sem tette kritika tárgyává. Pedig ez a hamis pár szócška talán enyhíteni van hivatva azt a sajnó sebet, a melyet az a 29000 korona különbözet Schukkertnál okozott, a mely javára Ganzsal szemben mutatkozik.

Az egészben pedig az a sajnos, a mit a fentiek alapján szerintem feltett kérdésre felelni kell.

A felsőbb hatóságnál kétségtelenül jobban meg tudják érteni és méltányolni a városi mérnöki hivatalnak azt a határozott kijelentését, hogy a munkálatot a betervezett műveltetlen alapján vállalatba adni nem lehet. Ott nem használt semlyen „olcsóság” címe alatt kiereszkolt semfényvesztés — ott a szakértőknek — gton be kell látniuk, hogy Zomborban a ok döntik el a villam világítás kérdését, kik annyit értenek hozzá mint hajdú a harangöntéshez. Nem elég oda a cím — oda képzettség is kell!

Feloldják a közgyűlés határozatát, lesz újból szavazás, mi pedig világítás után áthítozok elmondhatjuk; **Lesz, lesz villamos világítás, de nem tudhatni, hogy mikor.**

Gőzfürdőnk ügye.

Hadinger budapesti műépítés s vállalkozó több mint fél év előtt beadványában ajánlatot tett Zombor városának, hogy gőzfürdőt létesít, a nélkül, hogy a városnak egy fillérvébe is kerülne, sőt mi több, hasznot hajtó vállalatja lesz a városnak.

Beadványában terrariz volt mellékelve, mely szerint artézi kútból nyerendő vízzel ellátott külföldi férfi és női uszoda lenne, kádfürdővel, lehelítő medencékkel, gőzkamrával és zuhanyokkal ellátva. Hadinger, — aki az országban már több fürdőt létesített, — bantapénzzel ellátott ajánlata a következő volt: Felszerelve az utolsó türülködő és papusig elkészíti a gőzfürdőt a terrariz szerint és átadja azt a városnak. A város 50 éven keresztül fizet Hadingernek három ezer forintot. Az objektum 180 ezer forint értékben lesz előállítva. Hadinger ajánlatot tesz, hogy bérbe adja 15 évre a fürdőt évi 4500 koronáért, vagyis a város az első 15 évben összesen 22 ezer és 500 forintot nyer; illetve már a 15 év után megtérül neki a fizetendő 150 ezer forintból a 20 ezer forint differencia, a mennyi értékben a gőzfürdőt kapja. A városnak ingyen teiket kell adnia.

Ezen tervet és ajánlatot a mai napig elodázták azval, hogy a terveket át kell nézni és vizsgálni. Falcione Lőrincz vállalta magára e szakértelem, melynek vége az volt, hogy Hadinger vállalkozó összehajkotta terveit és faképnel hagyta Zombort.

Többzsöri sürgetés után dr. Donoszlóvits Vilmos megintertpellálta Dekker Pál h. polgármestert április 30-án tartott közgyűlésen a gőzfürdőt illetőleg. Ekkor a h. polgármester azon ígéretet tette, hogy a gőzfürdőt ügyét napirendre hozza.

A h. polgármester szavát beváltotta, Fáradságos utánjárás után jelentette a f. hó 9-diki közgyűlésnek, hogy Hadinger vállalkozót sikerült megégyezser megnyernie és a vállalkozó újra beadta tervezetét, és ugyanazon ajánlatát megújítja. Mint értesülünk, ezen ügyben most kedden a Tanács már tárgyalásba bocsájtjuk a vállalkozóval, aki személyesen lesz jelen. De azt is jelezhetjük, hogy ezen szép, ajánlatos, méltányos terv és ajánlat ellen már is megindult az aknamunka.

A város haladásának örökös kerékkötő csoportja már is bangoztatja, hogy így meg amogy drága, olcsóbbat is kapni, — van gőzfürdő, minek második gőzfürdő stb. stb. esziálja a hangulatot.

Hadinger budapesti vállalkozó jelen volt a villamos közgyűlésen, szem és fültanuja volt az ott történeteknek, — s csakis nagy rábeszéléssel lehetett reá venni, hogy vitse ne vegye másodsor is ajánlatát. Meggobbentette az a sok szakértő, s félti idejét, költségeit, jó hírnevét.

Mi hiszük és reméljük, hogy a jelen esetben meg fog szólnali sok városatyában a lelkiismeret és nem fogja tűrni, hogy 26 emberből álló frakció bármiféle czéger alatt újat állja a haladásnak és a város közönségének közszükséglete megvalósulásának. Nem fogja tűrni, hogy itt érdekcsoportok kiskamányolják a terrorizmusuk által előidézett fonák helyzetet, hanem tömörülnek és visszautasítják a diktatúrát.

Itt az ideje a jobb elemek tömörülésének, hogy odakiálthassa: elég volt már ebből a jóból — és hátrább az agarakkal!

Városi ügyek.

□ **Hirdetmény.** Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a törvényhatóság bizottságának folyó évi 113 közgy. 903. számú határozata, melylyel kimondatott, hogy a város villanyvilágításának berendezése a magyar Schukkert művek részvételénél fogva megvalósul, — folyó évi június hó 13-ától számított 80 napon keresztül a városi kiadóhivatalban közzétesse a tetteket s ez ellen ugyan ezen idő alatt felebbesések a városi tanácsához ozimezve benyújthatók.

Hírek.

* **Kegyuri bizottság küldöttége — Széchenyi Jenő kanonoknál.** Széchenyi Jenő nagyváradi kanonoknak azon nemes, vallásos szép tetéért hogy a zombori róm. hath. kis temetőben egy művészci becsesl bíró szép kápolnát építtetett és teljesen felszerelve azt a róm. kath hitközségnek ajándékozta, — a róm. kath. hitközség köszönet iratát egy deputáció vitte tegnap d. előtt Nagyváradra. A küldöttségben részt vesz: Dekker Pál h. polgármester, Latinovits Szaniszló, Bittermann Nándor, Frey Imre, Paul Kálmán, Zsuljevits Ernő, Szondy Mátyás, Loógy Simon, dr. Thurszky Zsiga, Veszelszky Péter, Pekánovits András és dr. Donoszlóvits Vilmos. A küldöttség ma vasárnap délután tisztelag Széchenyi Jenő kanonoknál.

* **Közegészségügyi bizottsági ülés a vármegyén.** Bács-Bodrogh,

vármegye egézségügyi bizottsága f. hó 12-én d. e. gyűlést tartott, melyen Rockenstein Nándor ajánlatára az egézségügyi bizottság helyettes elnökévé a beteg Dr. Hadzsy János helyett Dr. Pertsy J. t. b. vármegyei főorvos lett megválasztva. A bizottság több lényegtelen kisebb ügyeket elintézt.

* **Évzáró vizsgálatok sorrendje a gymnasiumban.**

Juni 16.	kedd	d. e. hitani vizsgálatok.
" "	" "	d. u. 2-3 francia nyelv.
" "	" "	" " " " 1-4 gyorsírás.
" 17.	" "	szerdia I. a. magyar, geometria, latin.
" "	" "	" I. b. számtalan, földrajz, terrariz
" "	" "	" II. német, történet.
" "	" "	" IV. geometria, számtan, terrariz.
" "	" "	" V. magyar, német, történet.
" "	" "	" VI. terrariz, számtan.
" "	" "	" VII. görög, latin, görög-pótló irodalom.
" "	" "	(d. u. 2-3 szerb nyelv.)
" "	" "	" Pésztörténet II. számtan, magyar, latin.
" "	" "	" III. geometria, földrajz, számtan.
" "	" "	" V. görög, irod. görög, latin.
" "	" "	" VI. német, magyar latin.
" "	" "	" VII. német, történet, magyar.
" 19.	péntek	" I. a. számtan, földrajz, terrariz,
" "	" "	" I. b. magyar, latin, geometria.
" "	" "	" III. magyar, latin.
" "	" "	" IV. magyar, német.
" "	" "	" VI. görög, görög-pótló irod. történet.
" 20.	szombat	" II. földrajz, terrariz, geometria,
" "	" "	" IV. latin, történet.
" "	" "	" V. (10 órált) terrariz, számtan.
" "	" "	" VI. számtan, fizika, egézségstán.
" "	" "	" I—VII. magánvizsgálatok.

Az összes vizsgálatok nyilvánosak.

† **Dr. Hadzsy János.** — az országkerület országos képviselője, — az országkerület jól ismert „csodadoktor” — tegnap déltől 12 órakor Bács Topolyán meghalt. A család következő gyászjelentést adott ki: Alulírottak az egész rokonság nevében is mély fájdalommal jelentik, hogy a legjobb férj, a legszeretőbb apa és jó rokona dr. Hadzsy János az ujverbázi kerület országgyűlési képviselője, Bács-Bodrog vármegye t. b. főorvosa stb. életének 52-ik s boldog házasságának 25-ik évében hosszszas szenvedés után ma déltől 12 órakor az Urban esedésen elhunyt. A megboldogult hült teteme helyő hó 15-én déltől 10 órakor fog a bács-topolyai nyugoti temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Bács-Topolyán, 1903. június 13-án. özv. dr. Hadzsy Jánosné szül. Kaszonjakabfalvi Andrássy Szofie özvegye. Mariska, Jenő, Ernő, Endre, István gyermekei. Nyugodjék esedésen!

* **Juniális.** Szerdán f. hó 10-én tartották a róm. kath. elemi osztálybeliek juniálisukat a Sikara erdőben. Az nap rendkívüli kellemes szép idő volt. Reggel és délután valóságos népvándorlás indult ki a város erdejébe — ki gyalog, ki kocsin. A diákság zástólkkal, énekelve a kis banda hangjai mellett vonult ki a tanító urak vezetése mellett. A honvéd katonák nyolc tábortüzhelyet rögtönöztek, melyen nagy üstökben főzték a birge paprikát. Délben nagy közös ebéd volt. Kijutott és jól meglett vendégelve boldog, boidogtalan! Délután vidám játék, ének, szavalt, színlelőadás mellett mulatott a fiatalaság, és vidám gyermekszívtől visszhangzott az erdő kíváért midőn tisztelendő Resch hitoktató a légshajókat feszítgette fel egymás után. Este táncz, vacsora s vig zenező mellett késő éjjelig mulattak a nagyok — midőn más a kicsinyeket, kit kocsin kit omnibuszon haza expedáltak. A tanítók kar derék munkát végezt — elismerés és dícséret illeti meg minden egyes tagját, kik teljes odaadással működtek közre, hogy a gondjaikra bizott gyermek-had — az iskolai év vége felé örömben a kedves emléktől szórakozásban részesüljön. Készönetet a nemes adakozóknak is, kik módját ejtették annak, hogy a szegény diák is örömmel vehetett részt kis collegáinak ebédjén és mulatságán. Jó esett a szemnek és léleknek látni a fiatal generációt, a jövő reményét hafazias szellemben megnyilatkozni — mi ének és szavaklatokban lett kifejezést. A tanítóságnak ez méltó jutalma.

* **Schukkerték boykottálása.** Mint értesülünk, mozgalom indult meg arra nézve városunkban és aláírások folynak, hogy az esetben, ha nem Ganz hanem Schukkert kapná meg a világitást, úgy az aláírtak kijelentik, hogy a villamos világitást be nem vezetik, mivel mások kezdeményezése végett nem hajlandók magukat megkopasztatni. Az aláírási felhívások ezzel vannak megindokolva. Hát ez bizony nem nagy bizalomra vall.

* **Esküvő.** Schaeffer Fülöp zombori szűcsárú nagykereskedő leányát Ilonát, május hó 17-én vezette oltárhoz a budapesti Dohány-utcai templomban Endrei Dezső bankhivatalnok.

* **Értesítés.** A helybeli izr. népis-kolában az évszázad vizsgák, melyekre a t. ez. szülők és tanügybarátok tisztelettel meghívattak, következő sorrendben fognak megtartani: Folyó hó 21-én d. e. 9-11-ig az első és második, délután 3-5-ig a harmadik és negyedik vegyes, 22-én délután 3-5-ig az V. és VI. leányosztályban. A magánvizsgálatok 23-án délelőtt 9 órakor kezdődnek.

* **Remes gyilkosság.** Rémes gyilkosság hírért kapjuk Toppolyáról. Levelezők tudósítása szerint Janda vizsgálóbíró most kísértetett be a járásbírósi fogházba egy idősebb paraszt embert és annak 18 éves fiát. Apa és fiának egy régi haragosuk volt, akire már régente leelkednek. Marton Jánosnak hívták az áldozatukat, akit az országuton kilestek. Az esti órákban ott leelkedtek a kiszemelt áldozatra, akit csakhamar, amint az uton egyedül ment, hátulról megröbantak. Apa és fia egyedül támadtak meg, mindenik egy egyet mérve az áldozat fejére. Mikor eszméletlenül lerogyott Marton János, vadállatiasan neki rontottak és a szomoros értelmében darabokra aprították össze. Ezt oly kegyetlenül végezték, hogy a legerősebb eszmésrészek is összetörték a csapásai alatt. A tegnapi odaérkezett vizsgálat folyamán a donezlát dr. Barta Antal törvényszéki orvos végezte.

* **Örült az erdőben.** A szabadkai városi erdőben ma délelőtt egy gyanus kinézésű férfit látott az ügyeletes rendőr. A rendőr megkérdezte, hogy hívják és a szegény ember Tatar Jánosnak nevezte magát és azt, hogy vadkerti. A rendőr a a zílalt külsejű embert a kapitányagnál előállította. Dr. Kertész Sándor tisztí főorvos megvizsgálván az előállított embert constatálta, hogy örült és a közkórházba szállította. Ott azonban hely nem lévén, fel nem vehették. Most tehát a rendőrség fogházában van megfigyelés alatt, amíg vagy tudják hogy hová való, vagy míg a kórházban lesz hely a számára.

* **A „Hódási Tisztviselő Otthon” erdei mulatsága.** Folyó hó 7-én a „Hódási Tisztviselő Otthon” a karavánokvai felső erdő Rácmilitics felé eső kies részén erdei mulatságot tartott, amely a kedvező időjárás dacára is igen szépen sikerült. — A mulatság változatos műsora reggel 10 órától egész estig, amíg az eső szét nem osztalta a társaságot — élnék hangulatban tartotta a jelenvókat. Volt galamblovászat is, amely élvezetes sport a környék több vidéki vadászait is oda vonzotta. Amint a mult éven úgy ez idén is a délutánra hagyott versenyek sok mulatságot szereztek a néző- és versenyző közönségnek. — Az árnyékos erdőben felterített hosszú asztal mellett az ebédnél 100 an voltak részt. A zenét Meixner zene- kára szolgáltatta és szorgalmasan gondoskodott, hogy a vidám hangulat minél teljesebb legyen. A tánc addig folyt amíg a zuhogó őszies eső a sátor alá nem szorította a közönséget azért pedig az „Otthon” helyiségében folyt késő éjjelig. — A versenyek következőkép folytak le: Galamblovászat volt d. e. 11 és délután 4 órakor; 116 galambot eresztettek fel amelyek közül legtöbb eredményel előt és első díjat nyert Lovassy Ödön pívnicai jegyző, második díjat nyer

Lovassy Jenő gazdatiszt és a harmadikat Szabó Imre járásbíró. A sikertelésben, ahol 16-an vettek részt, első díjat nyert Lang Márton, másodikik Szendrőssy András és harmadikat Molnár Gyula. Gyorsfutásban, hol 14-en versenyeztek, első díjat nyert Ternák János, másodikik ifj Lang Márton és a harmadikat Lang Antal. Asszonyok futásában, ahol négyen versenyeztek, első díjat nyert Molnár Gyuláná, másodikik Szabó Imréné és a harmadikat Heitzmann Györgyné. — Lányok futásában 4 versenyző közül díjat nyert Váczy Irma, másodikik Lang Rozika és a harmadikat Váczy Rizi. — Volt kö éhűzés, kövétek és soványak és a gyermekek futó versenyje. — Az egész napiellemzéselben a jobb lövéők közt 20 díj lett kiosztva. A többi versenyzők szép emléktárgyakat és jó borokat nyertek díjui.

* **Értesítés.** A kalocsai érseki pappnővel intézetekbe az idén fölendő ifjak vizsgálatá Kalocsán július 1-én fog megtartani. A felvételre jelentkezhetnek oly ifjak, kik a gimnázium IV—VIII. osztályában jeles előmenetelt tanusitanak, az egyházi pályára hivatalást éreznek, feghellen erkölcsi magaviselettel és ép egészséggel bírnak. A pályázni óhajtok ebbeli szándékukat június hó 15-ig beletjesztendő keresztlevéllel, időközi iskolai értesítővel s orvosi bizonyítvánnyal felszerelendő folyamodványukban. illetőségi helyük jelzése mellett, előzetesen jelentsék be s ha e kérvényükre tagadó választ nem kapnak, a tanév végén nyerdend iskolai bizonyítvánnyal ellátva, június 30-án az érseki hivatalban személyesen jelentkezzenek.

* **Új vármegyei hírlap.** Az első független politikai napilap a „Bácsmegeyi Napló” megjelenik Szabadkán június hó 14-én. Laptulajdonosok és főszerkesztők: Janiga János dr. és Vojnich Gyula dr. A lap a város érdekei mellett felöleli az összes megyei érdekeket. Tiszta, becsületes közgazdasági, nyílt becsületes politikai erkölcsiökért, a korruptió megakadályozására töreked, mint a magyar állameszmé- töhertelen őre a Bácskában. Józan közgazdasági elvek diadalra juttatása; város és megye elhanyagolt kereskedelmi és ipari érdekeinek védelme. A hamisítatlan lelküismereti szabadság; a vallásfelekezetek békéje; egyszerű kulturális haladás: ezek a jelszavak. Munkatársak: Barsu László, Bibó Bige György, Bölits József dr., Dulich Jenő, Gaál Ferencz, Kovács János, Lengyel (Lehrer) Henrik, Lipozencsics Lászar dr., Lukács István, Milko Izidor dr., Reizner Lajos dr., Révfy Zoltán, Ruttkai László, Simrák Béla, Szielenburger Károly, Szobonya Bertalan, Tones Gusztáv, Törlei Gyula, Dajda József, felelős szerkesztő Dugovich Imre.

† **Halálkozás.** Özv. Dzsaja Simonné szül. Penc Gizella, ugy a maga mint gyermekei nevében is szomorodott szíve tudatja rokoni, jó barátai s ismerőseivel, hogy felejtethetlen jó férje Dzsaja Simon rövid szenvedés után folyó hó 7-ikén 38 ik évében Budapesten elhunyt. Béke hamvaiba.

* **Egy bűvészársaság** szárazoktatta szombat este a Vadászfürdőben a szép számú közönséget. A mutatványok felülmelkednek a közönséges cseppirágóprodukciókon s a társaság tagjai meglepő ügyességgel adják elő számaikat. Különösen a kártya-mutatványok sikerültek, de érdekes a spiritiszta- hölgy is, akinek humorosjósaita nagyderűtlenség szokta követni.

* **A községi és körorvosok díjai.** A helyügyminiszteriumnak az orvosokkal valamelyes szándéka lehet: valőszínűleg a helyzetükön kíván javítani. Ez évi július elejére az összes vármegyékől kimutatást kér arra nézve, hogy a községi és körorvosok minő tarifla mellett részesülök a községeken levő belegek gyógykezelésében. Bácsvármegye alispánja ma bocsátotta ki az összes közszolgabírákhoz körendelelt, melyben kijelentést kér. A falusi doktorok helyzetén csakugyan

segíteni kellene, mert egyes helyeken annyira nyomorúságos, hogy az orvos kénytelen megszökni. Bácskában is vannak egyes helyek, a hol meg nem marad az orvos; minden harmadik hónapban megüresedik a hely s nagyban hirdetik a pályázatot.

(**Mi a hölgyek Disze?** Szépp tiszta, tőde arzébör! Éz biztosan elérhető a Földes-féle Margit-Crème által. Nemcsak hazánkban, hanem a külföldön is elismerik, hogy a Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített Margit-Crème az összes szépítőszerkek között elsőrangú helyet foglal el. Pár nap alatt minden arcot üdít, fiatalít és szépít. Szepítő, kiütések feltoklat, ránczokat és egyéb bőrbajta eltávolít Ara 1 korona.- Kapható a készítőnél és minden gyógyszerárban, Utánzatoktól óvakodjunk- I.

(**Csdólatos** azon eredmény, melyet a t. hölgyek a Balassa-féle valódi angol ugrorkatej használata által elérnek. Néhány nap után eltűnt az arczbőrről szepítő, pattanás és egyéb bőrbajta, kismitja a ránczokat és redőket, az arczbőrü üdév, finommá varázsolta. A párizsi és bécsi kiállításokon kitüntetett szer, mely rövidesen nálunk is mint Angolországban az összes szépítőszerkek kiszorítja. 1 üveg ára 2 korona, hozzávaló valódi angol ugrorkaszappan 1 korona és poudr 1 kor 20 fill. és 2 korona. Postán küldi Balassa K. gyógyszerára Temesvár. Kapható minden gyógyszerárban. III.

Városi közgyűlés.

Lapunk mult közámában közlött híradásunkat a városi közgyűlésről a következőkben egészítjük ki.

A felsőkereskedelmi iskolánál türesedésben levő tanári állásra egyedül pályázó Propoky Imre tanár egyhangulag felkiáltással meg lett választva.

Cselyszuka Adámnak városi ingatlan eladása megszavaztaták.

Iparkiállítás bizottság megkeresése a kiállítási hely átengedése és szabályozására. A kiállítás helye elvben átengedték, a szabályozásra nézve pedig a határozat függöben tartatik míg a városi mérnöki hivatal arról költségvetést elő nem terjeszt.

A város összes ösztöndíj és egyéb alapjainak 1902. évi zárszámadatai, nemkülönb Zombor város zárszámadata minden megjegyzés nélkül tudomásul vétetik.

Henneberg Sándor és társainak panasza, melyben fegyelmi vizsgálat megindítását kérelmezik azon tisztviselő ellen, aki a miniszterelnöknek megszavazott bizalmi határozat ellen beadott felelőbevezést visszautasította. E tárgyald felszólalt Markowyth Lajos és kifejti, hogy a h. polgármesternek nem volt joga a felelőbevezést visszautasítania, mivel ez miniszteri rendelet, a melyre a h. polgármester intézkedését alapítja meg nem állhat a tételes törvényekkel szemben, — de mindazáltal derűtlenség közt kijelenti, hogy az ellendő választmány javaslatát fogadja el, mely szerint a fegyelmi vizsgálat elrendelésének helye nincsen.

Latinovits Szaniszló városi tanácsnoknak a gazdasági és pénzügyi bizottság egyhangulag 500 korona jutalmoldját ajánl megszavaztatni azon bokros érdemek nem jutalmazása gyantánt, a melyre a tanácsnok a villamvilágítási ügyben hat év óta teljesített rendkívüli munkálátokért nagyon is rászolgált. Drakulics Pál ellenzi a jutalom megadását. Szavazásra került a dolog és 16 szavazattal 14 ellen a jutalom megadását határozza el a közgyűlés. Nem nagyon épületes volt azon látvány, hogy a gazdasági és pénzügyi bizottságban két tisztviselő ugyancsak tisztviselő társának objektív szakértői jelentését leszavazza, — de ez esetben határozottan csunya és

incollegálitások volt, hogy tisztviselő is a jutalom megszavazása ellen szavazott.

Miután Hauke Imre polgármesternek, Latinovits Szaniszló tanácsnoknak, Veszelióvics Milorád I. alkapitányának, Bugarszky Miklós városi közgyűmnak, Ratkó Zsigmond városi adótitárnak szabadság iránti kérelmének hely adatot, Latinovits Pál főispán eljenzés között bezárta a közgyűlést.

Esküdtszéki tárgyalás.

Az apatini jegyző gyilkosa.

Szombaton folytatták Jellmann gyilkosának Müller Andrásnak ügyében a tanúkihallgatást. Kihallgatták Bayer Pétert, ki az ajtó mögött hallotta, midőn Jellmann Müller Józsefet ráakarta venni, hogy a Molnár által megejtendő vizsgálaton ne tanuskodják ellene, minék fejében ő, meg öcsse hivatalt kapnak, de Müller erre csak az esetben volt hajlandó, ha házakat visszakapják, de erre Jellmann nem volt rávehető.

Következik Mundweil Katalin, ki nagy bőbeszédűséggel lényegtelen vallomást tesz. Derültséget keltett, midőn Jellmann eljárását előadván, megjegyezte, hogy ő hasonló esetben a tálat fejéhez vágta volna.

Müllerné Pfeiffer Anna vádlott édes anyja többek közt előadja, hogy közösen vásároltak a jegyzővel marhákat 40—50 forintjával, eladták 100 forintjával, de a pénzt Jellmann megtartotta. Rónai esküdt kérdést tesz, hogy ki adta hozzá a pénzt. Tanu: a jegyző, de ők élelmeztek a marhákat, tehát a haszon fele őket illette volna. Pfeiffer Péter, König Ignác, Will József, Gasz Mátyás lényegtelen vallomást tesz. Utóbbihoz Oblát esküdt kérdést intéz, hogy mióta ellensége Jellmannnak? Tanu erre nem emlékezik.

Derültséget keltett Gyurin Andrean monostori tanu vallomása is, kit Jellmann állítólag felakart bérelni 500 frtért, hogy Müllerék házát felgyujtsa. Lényegesebb adatokat szolgáltatott Payerle Nándor volt apatini szolgabíró vallomása, mely megerősítette Müller vádlott védekezését Jellmann örökös zaklatásaira vonatkozólag.

Szayer Antal vallomását a bíróság mellőzi.

Müller Antal vádlott bátyja vallomása szintén részletesen adja elő Jellmann üldözéseit. Ugyász ellenzi tanu meghiteltetését részint bűnös előléte, részint érdekeltsege miatt, de a törvényszék védő érvelései után elrendeli a meghiteltetést. A tanúkihallgatást ma befejezik és hétfőn rákerül a sor a vád és védőbeszédre, melyekről jövő számunkban részletesen referálunk.

A szerb királyi pár gyilkossága.

Egy bezdáni volt tudósítónk, ki jelenleg Belgrádban lakik, következő hiteles tudósítást küldte lapunknak:

Folyó évi május 29. ó-naptár szerint Mihály fejedelem meggyilkolásának 35. év-

fordulóján meggyilkolták Sándor szerb királyt és Draga királynét.

A összeesküvők egyedül katonák voltak, az összeesküvők feje Masin a meggyilkolt királyné első férje utáni sógora.

Az esemény a következőképen ment végbe: A fenti napon éjjel 1 óraker adott lövés jeltre, Sándor szerb király nevét és Károly — a román király nevével viselő lovas ezredek körül zárták a királyi palotát, néhány tiszt a palota ajtajának dinamittal történt kinyitása után behatolt a királyi lakosztályba. A király hadsegéde bement a szobába s kész lemondást tartott a király elé, aláírás végett, a király már már hajlandó lett volna aláírni, de Draga a királyné ellenszegült s a midőn a hadsegéd kijelentette, hogy ennek nem teljesítése esetén életét vesztí, — a hadsegéd egy forgópisztoly lövéssel leterítetett, — erre a többi tiszt berohant a szobába s karddal és revolverrel a menekülő királyt, királynét és az éppen akkor ott lévő a királyné öcsését ki szintén katona tiszt volt — megölték.

A katonaság és királyi testőrség közt véres harc fejlődött. A testőrség és katonaság közül mintegy 28- halott van és több sebesült.

Azon kívül megölték a királyné másik öcsét, a miniszter elnököt és a belügyminisztert. — Eddig összesen 42 halott van.

Az egész eset reggeli 2—3 óra közt játszódott le.

Reggel 8 óraker a katonaság, gyalogság, tüzérség és tüzérség zeneszóval felvonult a királyi palota elé s ott 4 soros sorfalat képezett.

Az egész város nemzeti színlobogókkal van feldisztatva.

Reggeli 9 óraker megjelent az új miniszterium proklamáciája. — A város csendes.

Katonai éjratok éjjel — nappal cirkálnak az egész városban. — Minden 2 órában fel váltanak egy-egy század katonaságot zene szó mellett.

Ugyanaz nap éjjel a király és királyné holttestét a legnagyobb titokban katonai fedezet mellett eltemették.

Irodalom.

— *Obstrukció és az ex-lex* foglalkoztatja most mindenütt az elmélet. Pedig micsoda hatalmas és meddő tudomány az a politika? Igazi útdító, lélekfrissítő élvezet, ha a politizálásban kifáradva, az emberkezdébe veszi az „Urambátyám“ ott ezt az egyetlen magyar társadalmi és családi életlapot mely nem politizál, sohasem sértő, sohasem izléstelen, de tele van remek rajzokkal s pompás adomákkal! Az újév évnegyed kezdetén melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe ezt a kitünő életlapot, melynek előfizetési ára negyedévre 4 korona.

3095/903.

tkvi. szám.

Arverési hirdetmény kivonat.

A zombori kir. törvényszék, mint te-lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy id. Ferencz Frigyes végrehajtnak ifj. Ferencz Frigyes végrehajtnak szenedvő elleni 390 korona tőke követelés és járulékal iránti végrehajtni ügyében a zombori kir. törvényszék és kir. járásbírószág területén lévő Ujszivacson fekvő az ujszivaczi 582. számú betében foglalt ifj. Ferencz Frigyes nevé-n álló A. I. I-3. sor, 2207/2, hrsz. 1 hold 550 □ öl, 247/2, hrszám 1 hold 593 □ öl, 2888/1 hrszámú 1 hold 440 □ öl urbéli birtokbeli ingatlanok 1951 koronában ezenel megállapított kikialtási árban elrendelte, és hogy fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi julius hó 13-ik napján délelőtt 10. óraker Ujszivacz község házá-nal megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42§-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333, szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8§-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikialtált kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170§-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgálatni.

Kelt Zomborban, 1903. évi április hó 22-ik napján.

A zombori kir. törvényszék, mint te-lekkönyvi hatóság.

Radány,

kir. széki bíró.

Ügyes képviselők

egy az éptészeti szakmában korszakot alkotó találmány (az idő viszontagságainak ellentálló homlokzatfesték

elárusítására.

építészek, építőmesterek, szobafestők stb. részére, magas jutalék mellett keresztelnek.

Ajánlatok megfelelő referenciákkal **Eichner Arpád**, VII. Damjanich-utca 82/A Budapest, czimzendők.

Mindenféle eltöröttet

==== kivétel nélkül ====
a gaszt tartósan a Ruf-féle utánozhatlan törvényileg védett valódi

Universalragasztó

kapható: **Landau Emanuelnál**

Beregszász (Magyarország.)

Első os. és kir. osztrák-magyar kirárolag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (szájt házában).

Araný-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, es. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építő mesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E virmesterek, porlakban és 46 különböző mintákban különként 16 krtól fölfele szállítatnak és a mi a festék szintiztségét és tartóságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Mintakártya, ugyszinteu utatásis kirárolag ingyen es bérmentve.

3742 szám
kig. 903.

Pályázati hirdetmény.

Mohol községben üresedésbe jött évi 1000 korona fizetés, 200 korona lakbér és 70 korona napidíj általánnyal javadalmazott segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt eddigi alkalmaztatásukat igazoló kérvényüket hozzám **folyó évi július 6-áig** bezárólag adják be.

Zenta, 1903. június 6.

Dr. Mikosevits Kanut,
főszolgabíró.

2134 szám
kig. 1903

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó **Zsablya községében** üresedésben lévő községi **jegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek. Ezen állás következő évi javadalmazásal van egybekötve:

1. Készpénzfizetés 1400 kor.
2. Lakbér illetmény 300 kor.
3. Anyakönyvvezetői tiszteletdíj 160 kor.

4. A magánmunkálatokért vármegyei szabályrendelettel megállapított díjak.

Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy az 1883. évi I. tcz. 6. §-ában illetve az 1900. évi XX. tcz. 3. §-ában előírt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket **1903 évi június hó 24-éig** bezárólag hozzám nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogor.

Zsablyán, 1903. évi június hó 8-án.

Nikolits Izidor,
főszolgabíró.

Közép és kereskedelmi

iskolai tanulók kik Zomborban tanulnak, teljes ellátást kapnak és szülői gondozásban részesülnek egy nyugalmazott izr. tanítónál. Magánórákat is ad. Címe: **SIPOS IGNÁCZ ZOMBOR,** főbezdáni-ut 174, hónapv. kaszarnyával szemben.

Suchard-féle MILKA

Tejszin Choclad
tablák és tekeresekben

A legszingazdagabb tej-Choclad.

Legutolsó ujdonsága a világhírű
Chocola dgyárnak

Ph. Suchard

LIPIK SZLAVONIÁBAN elsőrendű fürdőhely

Egyetlen jódtartalmú alkalikus hőforrás (64° C.) a kontinensen.

A Ionjaryeyi vasút állomása (Dugosellon át-) Azonkívül Pakrac-Lipik déli vasút állomása (Zombor-utafő). Kötöny utca: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel. Fényesen berendezett gyógykezelő, kávéház és étterem, nyájasbú park, fedett sétány, térizene, kitűnő gyógyszallók, katonatiszti gyógyház, gyermek-sanatórium, pompásan berendezett fürdő-pületek, vilányos világítás.

Felülmulhatatlan hatása gyomor-, bél-, és vese-gyógyításnál, köszvény és csuszok bűkjőknél, ischiasnál, csontbajknál, mindennemű hurotos bántalmaknál, valamint minden mirigy- és vé betegségnél.

== A fürdőidény alatt 8 kiváló orvos rendel. ==

Lipiki hévív széküldése egyenesen a forrattól, továbbá Édes-kút L. ezégtől Budapest, valamint fj. Ungar S. ezégtől Bécsben.

Lipiki források közvetlen fürdő-gyógyosnái rendelkezhet. — Bővebb felvilágosítással szolgál.

a fürdőigazgatóság.

Eladó ház.

A Zarándok (só)-utca 105. számú, volt LUSZTIG-féle ház szabadkézből, előnyös föltételek mellett

azonnal eladó.

Bővebb értesítést nyújt dr. Mohár Gyula Bpest Lipól-körút 29.

Magyar kereskedő- segéd

rőtős és divatárú szakmából, elsőrangú erő, különös ügyes elárúsító, kellemes kiszolgáló képeséggel, körülbelül 30 éves, felvétetik. **Kimerítő** ajánlatok arcképpel intézendők

Max Miskolezy & Söhne
Eszék.

Szt-Anna

Szt-Anna

Malátalikőr a legjobb és legégszesebb üdítőital kellemes ízű és zamatu, egy palack 2 kor. 30 fill.

Malátakesei újkiváló gyomor-erősítő, turistáknak és vadászoknak kedvenc és nélkülözhetetlen itala, egy palack 2 kor. 30 fill.

Malátacakes kitűnő táp- és teasütemény, elsőrendű tanárok és orvosok ajánlják, egy nagy doboz 2 kor., kis doboz 50 fillér.

Fenti készítmények mind liszta malátával készülnek, kitűnő minőségűek, élvezetük kellemes és hatásban fölülmulnak minden ilyen-nemű gyárlmányt. Kapható csakis eredeti csomagolásban. Zomborban: Weidinger S. és Zs., Mayer István és Hay Ignácz utraknál. Bezdánban: Ligeti Dávid urnal.

Gyógyszerész

Thierry A. Balsama

legjobb étrendi háziszor

elmésztségi zavarok, gyengeség, rosullét, gyomoréges, felszívódás, stb ellen, köhögés-csillapító, görcsveszélő, nyálkaoldó, tisztító. 12 kies. vagy 6 keltős üveg ládával együtt 4 kor.

Thierry A. gyógyszerháza az **Órangyalhoz Pregrada** Rehisch-Sauerbrunn mellett.

Valódi csak az itt látható apáca védjegygyel.

Ajánlatos e szert utazáson magukkal vinni.

Thierry A. Centifolia kenőcs

a legszilárdabb szívókenőcs, alapos tisztítása által fájdalom csillapító, gyorsan gyógyító hatást, megszabadít puhítás által mindentéle behatolt idegen testektől. Hegymászóknak, kerékpározóknak és lovaglóknak nélkülözhetetlen. Posta útján bémentve 2 Tégely 3 kor. 50 fill.

Thierry A. gyógyszerháza az **Órangyalhoz**

Pregrada Rehisch-Sauerbrunn mellett

☛ Ovakodjunk utánzáttól és figyeljünk a fenti minden tégelybe beégetelt védjegyre.

Ajánlatos e szert utazáson magunkkal vinni.

Központi raktár: Budapest Torók J. gyógyszerházaiban, Zágráb Mittelbach S. gyógyszerházaiban, Bécs Brady C. gyógyszerházaiban.

SCHOTTLO ERNO
H. U. A. F. E. S. T. VI. FONCIERE PALOTA
Egyházi és jökebuniartásához és üzeméhez szükséges gépi-pelletek, tümlétek, szijak, posztrak, olajok és szerszámok, valamint a csaplevegő felszereléséhez szükséges 12-20 sz. belgyéminiszteri rendelet szerinti kötelezőleg tartozó Mezőszekeregyek nagy raktára. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legkedveltebb, legtekéletesebb
aroztisztító és szépítő szerek:

AKÁCIA

KRIEGER-féle -CRÈME 2 kor.
-PUDER 3
-SZAPPAN 1

Fáradék: KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN-TÉR.
Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR
Főosztályi raktár
Budapest, VI. váci-ut 19.

2800 gépezetből és 100 000 alkatrészből álló készlet.

Központi telephely
KÖNYV SZAKOSZTÁLY.
Kiválóan felszerelt könyv és könyvtárakhoz.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
Téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Hézagru kőnes hővizű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakosztállyal.
Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KATZER
szücsmeister,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

• Szőrmeáru az egész világon elterjedtek és előbbiak.

GUMMI
HALHÓLYAG
tucatzta 2, 4, 6, 8, 10 kor. és feljebb, a világ legjobbjai, tioktartás mellett, utánvételt, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a szokásos legelő vagy csépes.

REX J.
szpecialista, képező, ábrándító 3. Árjegyek ingyen

Modern **BUTOR.**
Örülést választék
háló-, ebédté-, szalon- és őr-szoba-butorokban.
Olcsóbb mint bárhol

NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Keckeméti-utca 6. sz. I.

ZIMMER
bármely országból és szakmából, ajánlatok szék- és káldés és fal, szomszédosok létesítésén belül (postai jóállásával)

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Csintréjájában
Budapest, V., Múzeum-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

A torok, tüdő, száj és fogak legjobb védője az **OSAN.**

Felülmúja az eddig ismert összes fogszorítókat OSAN-sajttal-össze a 88 kr. OSAN-fogpor a 44 kr.

Csorny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb szepítő-szer.
Gyógy 1 fill. Elnyes hatásmozgáson 30 kr.
Frlsch Ferd.-féle Napvartérp-szappan a 50 és 35 kr.

ROZSATEJ
a legjobb és legkedveltebb szepítő-szer.
Gyógy 1 fill. Elnyes hatásmozgáson 30 kr.

Sanmingene
hajfesto-szer, szőke, barna és fekete. Ár fill. 2.50

Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Csorny J. Antal, Bóca, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Klüttnow london, Paris, Brüssel, Konstantinopol stb.
Raktáron győzdarabban, Hatisseriarabban stb.

RÖSER
TANINTEZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.

ALAPITVAOTT 1853.

Nyitványos posztári tételre 10-14 éves ifjak részére. — Feljebb kezdőosztályra 14-18 éves ifjak részére. — Növekvő interaktív tanulmányok növendékek részére. Bizonyítványai államcérvényesek és az egyetemi felvételihoz szükségesek. — Helyes felvilágosítást ingyen ad.

Röser János, igazgató.

INTERNACIONAL SZÖRVEZTŐ
néhányasról használt után az aranyló és kézi a szót elavultja. Egy tagja 6 K.

Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerész
Budapest, Gyár-utca 17.

Megjelent „Tolltelt-titkok” ingyen

MI helybeliek BUDAPESTEN a **NEW-YORK KÁVÉHÁZBAN**
(Erszobél-körút 9-11. szám) találkozzunk.

SANTALGEGGER
Fiatl embereknek orvosi ajánlott szer. Ár 3 korona.

NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Használjon Kerpel-féle **KÉZFINOMÍTÓ**
folyadékot, mely minden kezét 3 nap alatt simit, fehérít, szépít.
Ár 90 fillér. Postán 4 üveget bérmentve küld

KERPEL gyógyszerész
• Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-levél-kölcsönöket, melyek után

teljes készpénzzel:	2 1/2-3% levonással:
50 óra a tőke évi 5.70%-a	50 óra a tőke évi 5.20%-a
33 1/2 " " " " 6.50%-a	34 " " " " 6. " " " "
22 " " " " 8. " " " "	15 " " " " 9.80%-a
15 " " " " 9.80%-a	16 " " " " 9.40%-a

Üzletelő járuléka a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

LEOPOLD GYULA
Saját erdeken keresztül
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPMATÓ.

Szliács-Aczélfürdő
(ELSŐMAGYARORSZÁGON.)

Az egyedül ismert szensavdús vas-forrás. Legjobb vas-sat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmúlhatatlan vészségesség, sapkó, női bajok, hátergenez és ideggyógy, bémulas ellen, arszenvodati betegség és erős munkasság után. — Fürdőorvosok: Grünwald M. d., Molnar J. dr., Stern J. dr., Kortágy dr. — Utazás Bécsből 9 óra, eszakiól Odenbergben át onnan 5 óra, délről Budapestben át innen szintén 5 óra, Szliácsból faharaszok minden nagyobb vasút állomáson vannak kiüggesztve. — Kimerítő felvilágosítás, és prospektus utazás, lakás, arkedvezményről az első ütozezonban stb. ad.

A legjobb padlómaáz
FRITZELACK

A legkiadósabb! **A legtartósabb!**
Aér t használatban legolcsóbb!
Raktár Zomborban: Dr. Ungár József özvegye drogueriájában
a „Vörös kereszthez”

Dr. Traub József-féle gyomorpor
Gastricin
orvosiilag megvizsgálva és kipróbálva.

Ezer és ezer ember gyomorbél és egyéb bajok által szigorú dietához vannak kényyszerítve, mely az életet való-ságos kinná teszik. A dr. Traub József-féle gyomorpor Gastricin használatánál, ezen dieta rövid idő alatt teljesen fölös-leges. Betegek, kik dús táplálkozás folytán erejüket hogy megtartsák ezt Gastricinnel teljesen elérik. Gastricin jótékonyan hat muló nehézségeknél, mint gyomorégésnél, böffő-gésnél, puffaltságnál, gyomorfájásnál, hányásnál, gőresóknél, rosszullétnél és szorulásnál, rossz emésztés miatti fejfájásnál és huzamosabb használatnál, elmulasztat régebbi gyomor- és bélbajj, ahol már semmi sem használt. Gastricin nem hajlószer a székeletet rendbe hozza. Bővebbet a prospektusokban. — Az orvos uraknak ingyen mutatóvány-csomag.

Minden gyógyszerárban kapható:

Főraktár Salvátor gyógyszerész Pozsony.
Nagyban a gyógyszerárban. — Nagy skatulya 3 korona, kis skatulya 2 kor., bérmentve 20 fill. ajánlva 45 fillrel több.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”
jeggyel
legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

PURGO
A leggyengébb alkatúak számára...
Kis csomagcímke is adható.
25 sz. címke ára 1 korona.

PURGO
A leggyengébb alkatúak számára...
Kis csomagcímke is adható.
25 sz. címke ára 1 korona.

**Órák, ékszerrek
FÉSZLEFIZETÉSRE**

is olcsó szabott áron

SEBÉNYI

10 éves ékszeres

Budapest Erzsébet-körút 28. lkm.

Helytartó: II. főúton 24. sz.

Közpénz helyettesítéssel
Ingyen.

Köszvény és csúz ellen legsikeresebb

a KRIEGER-féle

REPARATOR

1 üveg 2 korona.

Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA

a nagy, kir. szab. osztályosztályátok főelhelye

BUDAPEST, Andrássy-ut 60.

Elismert megbízhatóság! Előzékenység! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja,
használja a
"Stella".

vízet, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.

Üvege 2 korona.

ZOLTÁN BELA
gyógyszerárban, 6 cs. és kir.
tessége József foh. udvari szállítója

**BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.**

HEMOPATHIAI GYÓGYINTÉZET.

A vérgyógyítás biztos gyógymódi: asthma, szívmor., légy- és borbaj, széhidés, elmozvar ellen.

E gyógyimod megalkotója:

Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos

BUDAPEST, V., VACZI-KÖRUT 18. I. EM.

Megjelent az új X^{cs} számú

YOST MODELLE

ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGREN

KÉRDJEN PROSPECTUST A

"YOST" IRÓGÉP RÉSZÉNYI TÁRSASÁG TŐL

Budapest, NEW-YORK utcán

Remek és olcsó fényképek készülnök

RIVOLI

fényképzéssel és festézesül műtermében

BUDAPEST, VII. KER., KEREPESI-UT 30. SZÁM.

!!! Régi kía képek után is sikerült nagyítások!!!

Hirdetéseket, reklámokat széleskörűen, pontosan és legelőszobban közzétet az összes bel- és külföldi lapokban, valamint napjelenekben az

ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői osztály, Budapest, VII., Erzsébet-körút 54. Tulajdonos: **Leopold Gyula** szerkesztő.

Hôtel PÁRIS szálloda

Szállóadás: **SIMON PÁL.**

BUDAPEST, VI., VACZI-KÖRUT 25. szám.

100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt. Fűdők, elegáns kávéház, étterem és búrocsarnok a házban. Villamos vasutú megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHEK VILMOS

elismert legszolidabb

FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház.

Évnyaritalanság, hányinger, felfájás, gyomorhajok ellen csodálatos a

**RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.**

Ára 1 korona. Pósta 6 üveg bármennyre.

RADITZ J. "Fehér kereszt" gyógytára, **BUDAPEST, FÓVÁM-TÉR 6. SZÁM.**

Dr. SCHLESINGER MIKSA

VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony

ÉS SZANATORIUMA. (Hagyóak).

Küti is hagyó fokvámban, portmentes és szélőtől védett, 200 kilométernél több jól ápoló, regényes hagyó utak. Szaporon individualizáló szakorvos kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes betegszobák hygienikusan a legteljeskörűsöbben vannak berendezve. Kényes ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éves át nyitva van. — Prospektus és felvilágosításra szolgál!

Dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Ausztria)

Epilepsi.

ekésorságban, göresök és
s A légybajban szenved,
jen broszokat felőle, Kül-
ingyen és bérmentve a
hwanen-Apothcke,
Frankfurt a M.

Premier Kerékpárök

leg leg
finomabb julányosabb
a viláé vásárolni
Arjegyzék díjmentesen
Premierwerke Eger. Cséhsorszáé

KLYTHIA A BOR APOLÁSÁRA

Az arezből szépi-
tése és finomítása.

RIZSPOR

egelegánsabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sáréa.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. es. kir tanár által Bécsben.

Elsmerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Taussig Gottlieb

es. és kir. udvari toilette-szappan és illatszergyár,
BECS I., Wollzeile 3. sz.

Kapható Zomborban: Weidinger S. és Zs. kereskedő-céznél.

Egy doboz 1 frt 20 kr köhidése utánvét kvagy az összeg előlégesb-
űldése után.

500 forintot fizetek annak, ki **Bartilla** fogvizetékének használat mellett (üvege 35 kr.) valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 kr. **Bartilla-Winkler Ed. Wien. 19/1. Sommergeasse I. Kapható Zombor: Tarczyay I., gyógyszer., Temesváry J., gyógyszerész Bács-Bresztovác: Gfrörner György.**

URANOS **-KÉK**

ruha-mosáshoz a legjobb kékítőszer.

— Törvényesen védve. —
Mosógintézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékítő.

Olcso és felülmulthatlan!

kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. — 1 nagy üveg 1-60 kor., 1/2 üveg 1 kor.

Kapható mindenütt.
Utánza toktó órnakodjunk!

**BUDAPEST,
VI., Rózsá. utca 85**

Kizárolagos gyártói: HOCHSINGER TESTVÉREK **VEGYÉSZETI GYÁRA**